

LIETUVOS RESPUBLIKOS ENERGETIKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 38, 01104 Vilnius,

Tel. (8 5) 203 4407, faks. (8 5) 203 4692, el. p. info@enmin.lt, <http://enmin.lrv.lt>

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 302308327

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2019-04-

Nr. (7.1-09)3-

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO TEIKIMO

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija (toliau – Energetikos ministerija) teikia Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2, 4, 7, 9, 21, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektu perkeliama į nacionalinius teisės aktus 2018 m. spalio 19 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva (ES) 2018/1581, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 2009/119/EB nuostatos dėl atsargų saugojimo įpareigojimų apskaičiavimo metodų (toliau – Direktyva (ES) 2018/1581), taip pat siekiama stiprinti naftos produktų ir naftos valstybės atsargų (toliau – atsargos) kaupimo ir tvarkymo priežiūrą, suteikiant Valstybinei energetikos inspekcijai prie Energetikos ministerijos (toliau – Valstybinė energetikos inspekcija) papildomus įgaliojimus, vykdant atsargų patikrinimus, ir užtikrinti lankstesnį centralizuoto atsargų kaupimo ir tvarkymo įpareigojimo vykdymą centrinei naftos produktus ir naftos atsargas kaupiančiai ir tvarkančiai organizacijai Lietuvos Respublikoje – VšĮ Lietuvos energetikos agentūra (toliau – centrinė saugykla).

I. Sprendžiama problema	<p>1. Direktyvos (ES) 2018/1581 nuostatų perkėlimas į nacionalinius teisės aktus.</p> <p>2. Galiojantis atsargų kontrolės mechanizmas yra nepakankamas užtikrinti, kad atsargas kaupiančios įpareigosios įmonės laiku vykdytų savo prievolės, o jų nevykdant būtų laiku skiriamos teisės aktuose nustatytos sankcijos.</p> <p>3. Galiojančiame įstatyme centrinei saugyklai centralizuoto atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugai vykdyti yra nustatytas apribojimas reikalavimo teisių pagrindu kaupti ne daugiau kaip 75 procentus atsargų, o kitą dalį šio įpareigojimo vykdyti kaupiant naftos produktus.</p>
II. Siūlomos priemonės	<p>1. Kasmet, atsižvelgiant į praėjusių metų naftos produktų suvartojimo ir importo duomenis, yra nustatomas šaliai reikalingas sukaupti atsargų kiekis ir nustatomos naujos atsargų kaupimo užduotys įpareigotosioms įmonėms. Kaip numatyta Direktyvoje (ES) 2018/1581, naujų atsargų kaupimo užduočių įvykdymo terminą siūloma nustatyti liepos 1 d. Europos Komisija, įvertinusi atsargų kaupimo ir tvarkymo valstybėse narėse priežiūrą, priėmė sprendimą atlikti 2009 m. rugsėjo 14 d. Tarybos direktyvos 2009/119/EB, kuria valstybės narės įpareigojamos išlaikyti privalomąsias žalios naftos ir (arba) naftos produktų atsargas, pakeitimus, siekiant lankstesnio šios direktyvos nuostatų įgyvendinimo.</p> <p>2. Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad tais atvejais, kai nesudaromos sąlygos ar kitaip trukdoma atlikti atsargų patikrinimą, laikoma, kad atsargos nesukauptos, ir Valstybinės energetikos inspekcijos pareigūnai gali konstatuoti atsargų nesukaupimo faktą.</p>

	<p>Valstybinė energetikos inspekcija teisės aktų nustatyta tvarka periodiškai tikrina ir prižiūri, kaip centrinė saugykla, įpareigosios atsargas kaupti įmonės ir kitos įmonės, teikiančios atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas, kaupia ir tvarko atsargas. Tačiau, kaip parodė pastarųjų keleto metų praktika, Valstybinės energetikos inspekcijos pareigūnai susiduria su trukdymais vykdyti funkcijas. Pavyzdžiui, kai kurios įpareigosios kaupti ir tvarkyti atsargas įmonės vengia atsargų patikrinimų, ignoruoja Valstybinės energetikos inspekcijos nurodymus ir neteikia prašomos informacijos. Dėl tokių veiksmų Valstybinė energetikos inspekcija, neturėdama galimybių atlikti patikrinimo atsargų laikymo vietoje, negali nustatyti, kaip tos įmonės vykdo įpareigojimą, ir neturi galimybių skirti sankcijų už atsargų kaupimo reikalavimų nesilaikymą.</p> <p>3. Centrinė saugykla kaupia ir tvarko specialiąsias atsargas, kurių kasmet turi pakakti ne mažiau kaip 30 dienų, skaičiuojant pagal vartojimą, taip pat turi prievolę su įpareigosiosiomis kaupti atsargas įmonėmis sudaryti atsargų kaupimo ir tvarkymo susitarimus, teikiant įpareigosiosioms įmonėms atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas. Teikdama atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugas įpareigosiosioms įmonėms, pagal dabar galiojantį teisinį reglamentavimą centrinė saugykla, atsižvelgdama į naftos produktų kiekį, valdomą pagal patikėjimo sutartį, negali pasirinkti įpareigojimo vykdymo būdo, t. y. ar atsargas už įpareigojusias įmones kaupti naftos produktais, ar reikalavimo teisėmis. Šiuo metu nustatyta, kad centrinė saugykla, vykdydama atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugų teikimą, reikalavimo teisių pagrindu gali kaupti ne daugiau kaip 75 procentus atsargų. Įstatymo projektu siūloma leisti pačiai centrinei saugyklai, įvertinus pagal patikėjimo sutartį valdomų naftos produktų kiekį, spręsti, kaip vykdyti centralizuoto atsargų kaupimo ir tvarkymo įpareigojimą. Atsižvelgiant į tai, kad, didėjant naftos produktų vartojimui šalyje, auga ir kaupiamų atsargų kiekis, o užduočiai vykdyti centrinei saugyklai reikalingas vis didesnis naftos produktų kiekis, siūlomu Įstatymo projektu centrinė saugykla galės efektyviau disponuoti turimomis lėšomis, pasirinkdama centralizuoto atsargų kaupimo ir tvarkymo paslaugos vykdymo būdą.</p>
III. Priemonių kaštai	Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų biudžeto lėšų nereikės.
IV. Nauda visuomenei	Nenumatyta.

Energetikos ministerija taip pat parengė Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2, 4, 7, 9, 21, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektą.

Įstatymo projektas įtrauktas į Teisės aktų projektų, kuriuos Lietuvos Respublikos Vyriausybė siūlo įtraukti į Lietuvos Respublikos Seimo VI (pavasario) sesijos darbų programą, sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 138 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo VI (pavasario) sesijos darbų programos“.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalimi ir Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos, patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. vasario 26 d. nutarimu Nr. 276 „Dėl Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo metodikos patvirtinimo“, 4 punktu, Įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas neatliekamas.

Vadovaujantis Europos Sąjungos reikalų koordinavimo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. sausio 9 d. nutarimu Nr. 21 „Dėl Europos Sąjungos reikalų

koordinavimo“, 73 punktu, parengta Direktyvos (ES) 2018/1581 ir Įstatymo projekto atitikties lentelė.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės.

Įstatymo projektas paskelbtas Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS). Išvadas dėl Įstatymo projekto pateikė Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerija, Lietuvos Respublikos konkurencijos taryba, Europos teisės departamentas prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, AB „ORLEN Lietuva“, Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir Valstybinė energetikos inspekcija. Į esmines gautas Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos, Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos, Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir Valstybinės energetikos inspekcijos pastabas ir pasiūlymus buvo atsižvelgta atitinkamai pakoreguojant Įstatymo projektą ir aiškinamąjį raštą. Pastabos, į kurias neatsižvelgta, suderintos darbo tvarka. Darbo tvarka nesuderintoms pastaboms parengta derinimo pažyma.

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija ir Valstybinė energetikos inspekcija pateikė pasiūlymą Įstatymo projekte vietoj Valstybinės energetikos inspekcijos pavadinimo nurodyti Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos pavadinimą. Pasiūlymas pateiktas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Seimo 2019 m. vasario 14 d. priimto Energetikos įstatymo Nr. IX-884 2, 4, 8, 15, 16, 16¹, 19, 19¹, 22, 23, 24¹, 25, 26, 28, 31, 32, 34, 34¹, 36 ir 37 straipsnių ir 9 straipsnio pripažinimo netekusiu galios įstatymo nuostatomis, kuriomis Lietuvos Respublikos Seimas pritaria Valstybinės energetikos inspekcijos prijungimui prie Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos nuo 2019 m. liepos 1 d., perimant visas Valstybinės energetikos inspekcijos teises ir pareigas, taip pat Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos pavadinimas bus pakeistas į Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos pavadinimą. Atsižvelgiant į šiuos pasiūlymus Įstatymo projekte nurodytas Valstybinės energetikos reguliavimo tarnybos pavadinimas ir numatyta, kad atitinkami Įstatymo projekto straipsniai įsigalios 2019 m. liepos 1 d.

Įstatymo projektą parengė Energetikos ministerijos Naftos ir dujų skyrius (skyriaus vedėjas Dainius Bražiūnas, tel. (8 5) 203 4471, el. p. dainius.braziunas@enmin.lt, vyr. specialistė Lina Švėgždaitė, tel. (8 5) 203 4471, papild. 4, el. p. lina.svegздаite@enmin.lt).

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos naftos produktų ir naftos valstybės atsargų įstatymo Nr. IX-986 2, 4, 7, 9, 21, 22 straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Įstatymo projektas, 3 lapai.

3. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 3 lapai.

4. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 5 lapai.

5. 2018 m. spalio 19 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvos (ES) 2018/1581, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 2009/119/EB nuostatos dėl atsargų saugojimo įpareigojimų apskaičiavimo metodų, ir Įstatymo projekto atitikties lentelė, 2 lapai.

6. Įstatymo projekto derinimo pažyma, 1 lapas.

Energetikos ministras

Žygimantas Vaičiūnas